

Resume

Afhandlingen behandler det juridiske censurbegreb samt relaterede begreber såsom andre forebyggende forholdsregler. Grundloven har i 175 år indeholdt en bestemmelse, der udtrykkeligt beskytter mod censur og andre forebyggende forholdsregler. Denne beskyttelse er i de seneste årtier blevet suppleret med beskyttelsen af ytrings- og informationsfriheden efter Menneskerettighedskonventionens artikel 10 og EU's Charter om Grundlæggende Rettigheds artikel 11. Fremkomsten af digitale medier har udfordret reguleringen af ytringsfriheden, og eventuelle nye tiltag til regulering af ytringsfriheden kræver en forståelse af den eksisterende, men sjældent anvendte, regulering af forudgående indgreb. Projektet analyserer de oprindelige, men stadig gældende regler i lyset af den nuværende digitale kommunikationsvirkelighed og perspektiverer dem i forhold til realiseringen af ytringsfriheden i det offentlige digitale rum.

Afhandlingen er inddelt i fem dele. Første del beskriver projektets formål og afgrænsning samt redegør for den anvendte retsdogmatiske metode og retskildeanvendelsen. Anden del beskriver rammen og baggrunden for projektet. Det undersøges, om der kan udledes bærende hensyn bag den stærke beskyttelse mod censur. Det konkluderes, at det må anses for at være de generelle hensyn bag ytringsfriheden, som også begrundes den stærke beskyttelse mod censur.

Retsgrundlaget for beskyttelsen mod censur og andre forebyggende forholdsregler i dansk ret gennemgås. Endelig anskueliggøres via en række undersøgelsesresultater fra andre fag- og forskningsområder de problemer, der knytter sig til udøvelsen af ytringsfriheden på de digitale platforme.

Tredje del er baseret på retsdogmatiske analyser af de tre regler, der danner fundamentet for beskyttelsen mod censur og andre forebyggende forholdsregler. Grundlovens § 77 har stort set været uændret siden Junigrundlovens vedtagelse i 1849. Der redegøres for, hvordan opgøret med historiske censurformer dannede grundlaget for og fortsat sætter rammen for bestemmelsens forbud mod censur og andre forebyggende forholdsregler.

Menneskerettighedsdomstolens praksis i sager, hvor begreberne "censorship" og "prior restraints" anvendes, er omfattende, og på baggrund af denne praksis udledes, hvilke indgreb der kategoriseres under disse begreber samt de skærpede krav, som Domstolen har opstillet for disse indgreb.

Fjerde del analyserer tre konkrete tiltag, der kan anvendes for at regulere ytringsfriheden uden at kompromittere de grænser, der er opstillet for forudgående indgreb. Foreløbige påbud om afpublicering af indhold kan anvendes i tilfælde, hvor særligt beskyttede hensyn krænkes. Krav

om identifikation af ytringspersonen kan i visse situationer sikre, at ytringer sker under reelt ansvar. Endelig analyseres mulighederne for at anvende automatiserede filtre til at afpublicere ulovligt indhold eller forhindre, at det offentliggøres.

I afhandlingens femte del foreslås det, at beskyttelsen mod censur og censurlignende indgreb følger de principper og rammer, der kan udledes fra Menneskerettighedsdomstolens praksis. Konsekvensen af dette ville være en accept af den allerede eksisterende tilstand, hvor Grundlovens censurforbud sjældent bringes i anvendelse. Teoriens sondring mellem formel og materiel ytringsfrihed ville således miste betydning og relevans. Anvendelsen af principperne fra Menneskerettighedsdomstolen ville styrke beskyttelsen mod indgreb i den fortsatte offentliggørelse, men ville også gøre det muligt at anvende visse indgrebstyper over for de groveste krænkelser af andre interesser. Klare krav om forudgående identifikation, og dermed realisering af ansvar for ytringer, ville ikke være i strid med gældende reguleringer og kunne anvendes, hvis det anses for formålstjenligt.